

P A M Á T N Í K L I D I C E

Výroční zpráva za rok 2003

OBSAH

1. Úvodní slovo
2. Památník Lidice a jeho činnost
3. Hospodářská činnost, dary a příspěvky
4. Technická a stavební činnost
5. Výhled na rok 2004

1. ÚVODNÍ SLOVO

Uplynulý rok byl rokem 61. výročí vyhlazení obce Lidice německými nacisty. Návštěvníci a hosté Památníku Lidice si připomínali tragédii novodobých dějin a uctili památku obětí zločinů nacismu. Podobně jako v předcházejících letech byla ústřední akcí pietní vzpomínka, která se konala na pietním území u hromadného hrobu zastřelených lidických mužů. Pietní vzpomínky se zúčastnil předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Lubomír Zaorálek, předseda vlády PhDr. Vladimír Špidla, ministr kultury Pavel Dostál a další ministři vlády ČR, předsedkyně Českého svazu bojovníků za svobodu Anděla Dvořáková, představitelé církví, politických stran, organizací a regionálních správních orgánů. Přítomni byli rovněž zástupci zahraničních zastupitelských úřadů v ČR a celá řada zahraničních delegací.

U příležitosti pietní vzpomínky k 61. výročí vyhlazení obce Lidice byla slavnostně otevřena nově zrekonstruovaná **Lidická galerie** – (bývalý kulturní dům v Lidicích), se stálou expozicí „**Lidické sbírky**“ – děl umělců z celého světa darované Lidicím a „**Mezinárodní dětskou výtvarnou výstavou Lidice 2003**“. Do Lidické galerie se tak po několika desetiletích vrátila jak Lidická sbírka, tak i Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice. Památník Lidice v nově zrekonstruovaném objektu Lidické galerie získal nejen výstavní prostory, ale i tolik potřebný moderně vybavený depozitář pro Lidickou sbírku a důstojné technicko-administrativní zázemí.

Významným úkolem v uplynulém roce byla realizace a rozšíření výstavní činnosti Památníku. Ve výstavní síni IN MEMORIAM byla od jara do podzimu otevřena stálá expozice výstavy „Chatyň“, k 60. výročí vyhlazení běloruské Chatyně německými nacisty.

Památník Lidice realizoval své výstavy nejen v tuzemsku, ale i v zahraničí. V belgickém městě Ath nedaleko Bruselu proběhla od března do května výstava „LIDICE“, která se skládala ze tří částí:

1. část „Ze života původních Lidic“
2. část „Tragédie Lidic“
3. část „Budování nových Lidic“

Slavnostního zahájení výstavy „LIDICE“ se za hudebního doprovodu varhan v kostele sv. Martina v Athu zúčastnili významní hosté jako např. český velvyslanec v Belgii, ředitel Českého kulturního centra v Bruselu, starosta města Ath a další .

K 61. výročí vyhlazení obce Lidice byla Památníkem vydána nová knižní publikace „**OSUDY LIDICKÝCH DĚTÍ**“, která vznikla podle vyprávění osob, které přežily lidickou tragédii.

V průběhu roku 2003 zorganizoval Památník Lidice řadu besed lidických žen s naší i zahraniční mládeží.

Mezi významné události loňského roku patří i znovuoobnovení **Aleje Dr. Barnetta Strosse** a přístupového chodníku pro návštěvníky Památníku Lidice od parkoviště ke Glorietu.

Ing. Marie Tělupilová
ředitelka Památníku Lidice

2. PAMÁTNÍK LIDICE A JEHO ČINNOST

Památník Lidice je každoročně cílem desetitisíců návštěvníků z celého světa. Nachází se 22 km od Prahy a nabízí návštěvníkům prohlídku stálé expozice muzea a galerie, pietního území a nově zrekonstruovaného Růžového sadu.

V muzeu jsou vystaveny sbírkové předměty - předměty a fotografie ze života původních Lidic. Prohlídka expozice je doprovázena výkladem v 10 světových jazycích. Návštěvníci mají také možnost si zapůjčit textového průvodce expozicí muzea. V kinosále muzea nabízíme návštěvníkům výběr z několika filmů. Hlavní dokumentární film „Lidice“ a filmy na přání - „Noc delší než den“, „Druhý život Lidic“ a „Lidické ženy vyprávějí“. V roce 2003 měli návštěvníci Památníku Lidice od jara do podzimu možnost zhlédnout ve výstavní síni IN MEMORIAM výstavu „Chatyň“.

Mezi naše služby návštěvníkům patří i poskytnutí externího průvodce pietním územím - v českém, anglickém a německém jazyce. Průvodce seznámí návštěvníky s historií a provede je místy, kde se nachází společný hrob zastřelených lidických mužů, základy Horákova statku, základy bývalého kostela sv. Martina ze 13. století, základy školy a původní hřbitov. Na pietním území jsou umístěny i sochy a plastiky. Nejznámějším dílem je sousoší od Marie Uchytlové „Pomník dětských obětí války“.

V přízemí Lidické galerie je vystavena část „Lidické sbírky“, kde si návštěvníci mají možnost prohlédnout díla umělců z celého světa darovaných Lidicím. Do Lidic se také po několika desetiletích vrátila „Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice“, která byla vystavována v 1. patře Lidické galerie.

Od listopadu 2003 do února 2004 byla v Lidické galerii výstava významného světoznámého italského sochaře Toniho Benettona.

Pracovníci Památníku poskytují informace a odborné konzultace v otázkách spojených s tragédií Lidic, před i po vyhlazení obce, k vystavené Lidické sbírce, odpovídají v průběhu roku na dotazy studentů, badatelů, pracovníků z řad masmédií, ale i řadových občanů z celého světa.

Památník Lidice spolupracuje při poskytování neustále se zvyšující úrovně služeb s řadou institucí a organizací z domova i ze zahraničí.

Počátkem září 2003 se lidické ženy a děti spolu s několika pracovníky Památníku Lidice a studentů kladenského gymnázia, zúčastnili na základě pozvání ze strany našich německých přátel z ERNST-FROEBEL-GESAMTSCHULE z GLINICKE v Berlíně, cesty do koncentračních táborů „RAVENSBRÜCK“ a „SACHSENHAUSEN“. Cílem této cesty bylo nejen uctít památku nevrátivších se lidických žen z koncentračního tábora, ale i milióny vězněných, týraných a zabitých lidí z celého světa německými fašisty.

Návštěvnost v muzeu a galerii Památníku Lidice v roce 2003:

Měsíc	Návštěvnost celkem	Cizinci dosp.	ČR dospělí	Mládež cizina	Mládež ČR
Leden	206	97	47	38	24
Únor	590	59	45	475	11
Březen	1603	122	196	1145	140
Duben	3020	642	320	1636	422
Květen	4477	966	613	1986	912
Červen	3963	743	1048	1404	768
Červenec	2841	1649	906	86	200
Srpen	2427	1345	699	142	241
Září	4970	3083	450	1267	170
Říjen	2901	633	270	1387	611
Listopad	1010	407	388	133	82
Prosinec	284	205	48	20	11
Rok 2003	28 292	9 951	5 030	9 719	3 592
Porovnání:					
Rok 2002	28 856	10 835	5 389	9 804	2 828
Rozdíl	- 564	- 884	- 359	- 85	764

Přehled hlavních akcí organizovaných Památníkem Lidice v roce 2003:

- Pietní vzpomínka u příležitosti 61. výročí vyhlazení obce Lidice německými nacisty, která se konala 14. června 2003 za účasti předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Lubomíra Zaorálka, předsedy vlády PhDr. Vladimíra Špidly, zástupců Senátu Parlamentu ČR a Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, vlády a zastupitelských orgánů ČR, ředitelky Památníku Chatyň v Bělorusku paní Natálie Kirilovové a dalších hostů. Hlavní projev přednesl předseda vlády PhDr. Vladimír Špidla a ministr kultury Pavel Dostál.
- V září 2003 navštívil Památník Lidice starosta brazilské obce Lidice, která byla přejmenována z názvu obce Santo Antonio de Capivari v okrese Rio Claro, stát Rio de Janeiro na Lidice v roce 1944. Pana starostu doprovázela jeho choť a vedoucí turistického centra v Rio Claro.

- Koncem září 2003 navštívila Památník Lidice německá hudební a taneční skupina studentů společně se zástupci Ernst-Froebel-Gesamtschule Glinicke z Berlína, která vystupovala v Lidické OÁZE nejen pro lidické občany, ale i pro širokou veřejnost.
- V říjnu 2003 zasadil známý český herec Luděk Munzar v Lidicích mladou lípu a dub. Tato akce byla a bude přímým pokračováním oblíbeného televizního seriálu Paměť stromů.

Přehled výstav uspořádaných Památníkem Lidice v roce 2003:

- Stálá expozice v muzeu Památníku, kde se návštěvníci mohou seznámit s životem občanů původních Lidic, s tragédií Lidic i s budováním nových Lidic.
- Stálá expozice v Lidické galerii, kde se návštěvníci mohou seznámit s „Lidickou sbírkou“ – děl umělců z celého světa darovaných Lidicím.
- Od června do října 2003 byla v Lidické galerii 31. Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice.
- Od března do dubna 2003 výstava „LIDICE“ v belgickém městě Ath nedaleko Bruselu.
- V dubnu 2003 se zástupci Památníku Lidice společně s dětmi a učiteli Základní umělecké školy v Buštěhradu zúčastnili ve francouzském Oradouru zahájení světové výstavy Kids Guernica, při které představili své dílo, které se tak stalo součástí sbírky velkoplošných obrazů dětí z míst, která byla zničena válkou.
- Od května do října 2003 byla v muzeu Památníku ve výstavní síni IN MEMORIAM přístupná široké veřejnosti výstava, která nesla název „CHATYŇ“ 1943 - 2003.
- Od listopadu 2003 do února 2004 byla v Lidické galerii výstava světoznámého významného italského sochaře Toniho Benettona.

Ediční a propagační činnost Památníku Lidice v roce 2003:

- informativní články do hromadných sdělovacích prostředků
- průběžně probíhalo doplňování jak nových, tak i dotisk inovovaných propagačních materiálů, brožur a průvodců v českém, anglickém a německém jazyce
- v červnu 2003 byla u příležitosti 61. výročí lidické tragédie vydána kniha „OSUDY LIDICKÝCH DĚTÍ“
- v loňském roce byly též vydány:
 - 2 obrázkové pohlednice - Původní Lidice a Lidice po vyhlazení
 - 6-ti obrázková pohlednice obnoveného Růžového sadu v Lidicích
 - Leporelo, které obsahuje 11 barevných obrázků Památníku Lidice, včetně popisek
- v listopadu 2003 u příležitosti výstavy slavného světoznámého italského sochaře Toniho Benettona v Lidické galerii, byl vydán katalog „Toni Benetton“

Účast Památníku Lidice v zahraničí:

- V březnu 2003 u příležitosti 60. výročí vyhlazení běloruské Chatyně německými nacisty a na základě oficiálního pozvání ředitelkou Památníku běloruské Chatyně, uctila paní ředitelka Památníku Lidice Ing. Marie Tělupilová památku tisíců nevinných civilistů.

3. HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST, DARY A PŘÍSPĚVKY

Příjmy 2003 :

a) vstupné	775 tis. Kč
b) příspěvek Ministerstva kultury ČR	11 497 tis. Kč
c) ostatní příjmy	1 070 tis. Kč

Výdaje 2003 :

a) materiálové náklady a energie	4 962 tis. Kč
b) osobní náklady celkem	3 289 tis. Kč
c) ostatní náklady	5 091 tis. Kč

Dotace ze státního rozpočtu :

Neinvestiční prostředky

2 616 tis. Kč „Lidická galerie a technické zázemí Památníku Lidice“

Investiční prostředky

35 131 tis. Kč „Lidická galerie a technické zázemí Památníku Lidice“

Sponzorské příspěvky v roce 2003 celkem : 337 tis. Kč

Dary na obnovu Růžového sadu : 87 tis. Kč

Seznam dárců naleznete na internetu, na adrese www.lidice-memorial.cz .

Dar na vydání publikace „Lidice - Příběh české vsi“ : 250 tis. Kč

Dárce : Česko-německý fond budoucnosti

Příspěvky a dary byly v roce 2003 použity v celkové výši 519 tis. Kč takto :

Na údržbu Růžového sadu 269 tis. Kč

Na publikaci „Lidice“ 250 tis. Kč

4. TECHNICKÁ A STAVEBNÍ ČINNOST

- dokončení rekonstrukce budovy bývalého kulturního domu na Lidickou galerii a technické zázemí Památníku Lidice, oprava stávajících chodníků u LG, slavnostní otevření objektu
- instalace audiovizuální techniky v zasedací místnosti LG
- založení dalších záhonů růží v Růžovém sadu
- vyčištění stromových porostů ve východní části areálu pietního území
- vybudování přístupové komunikace z parkoviště u státní silnice ke gloriету a úprava celého území v prostoru mezi gloriетem a státní silnicí po odstranění nedokončené stavby galerie vč. rozprostření ornice, vybudování závlahového systému, osetí trávou, provedení okapových chodníků u přilehlých objektů a obnovení aleje B. Strosse
- komplexní úprava zahrady u lidické galerie – úprava terénu, vybudování závlahového systému, založení nového trávníku, výsadba květin a keřů, prořez stromů
- výstavba garáží pro 3 vozy Památníku Lidice
- údržba travnatých ploch, Růžového sadu a lesoparků v areálu Památníku Lidice
- oprava izolací objektu tribuna proti pronikání zemní vlhkosti do zdiva ze strany od parkoviště
- provedení nové kabelové přípojky do Růžového sadu
- běžné opravy a údržba objektů v areálu Památníku Lidice
- průběžné materiálně-technické zajišťování provozu Památníku Lidice

5. VÝHLED NA ROK 2004

Památník Lidice bude ve své činnosti v roce 2004 pokračovat a rozšiřovat svoji výstavní, ediční, vzdělávací a prezentační činnost. Bude i nadále pokračovat v nastartované údržbě stávajících objektů. Hlavním úkolem však bude přístavba a rekonstrukce stávajícího muzea, včetně vybudování nového depozitáře pro historické sbírkové předměty a instalace nové stálé expozice s použitím velice úspěšné výstavy Operace Antropoid 1941-1942. Slavnostní otevření zrekonstruovaného muzea se předpokládá při příležitosti 63. výročí lidické tragédie v červnu 2005.